

Åben dør til grøn omstilling

Klima-, energi- og forsyningsudvalget 16. marts 2023

1. Aflysning af åben-dør er et tilbageslag

Åben dør gavner samfundet, klimaet og gør os energiafhængige

10 mia. kr.

kan danskerne spare på elregningen, hvis bare halvdelen af de 13 GW åben dør bliver opført.

Kilde: Dansk Erhverv og Concito

Ca. 20 mio. ton CO₂e

kan åben dør-projekterne fortrænge i 2030 via reducere af fossile brændsler i det europæiske elsystem.

Kilde: Dansk Erhverv og Concito

50.000 grønne jobs

kan ÅD-projekterne skabe i anlægsfasen.

Kilde: Dansk Erhverv og Concito

2. Hvad er det åben-dør kan?

- Hastighed
  - Havvind kan opføres markant hurtigere end via udbud.
  - CIP/Ørsted sigtede mod at etablere 5,2 GW allerede i 2027
  - Statslige udbud tager til sammenligning ofte op mod 10 år
- Ingen statslig risiko
  - Åben-dør opføres støttefrit dermed er der ikke risiko eller omkostninger for statskassen som i traditionelle udbud
- Understøtter etablering af dansk PtX-industri
  - Hurtig etablering og ingen krav om fuld nettilslutning understøtter udvikling af PtX-industri
- Samfundsbidrag bl.a. ved betaling til grøn fond
  - Kommuner risikere at miste 2. mia. kr. ved aflysning af åben-dør
  - Udviklere er villige til at betale et samfundsbidrag

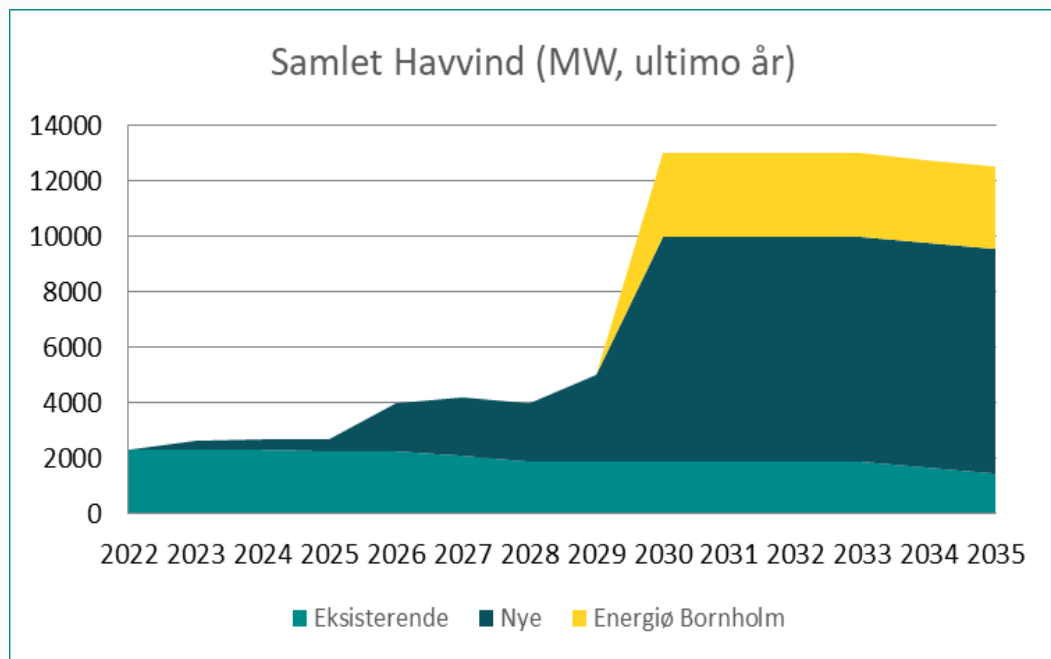
Konstruktions-tid for udbud besluttet i 2012 er meget høj

Park	Størrelse	Færdiggjort	Konstruktions-tid
Kriegers Flak	600 MW	2021	9 år
Horns Rev 3	400 MW	2018	6 år
Vesterhav Syd og Nord	350 MW	?	11+ år

Kilde: Energistyrelsen

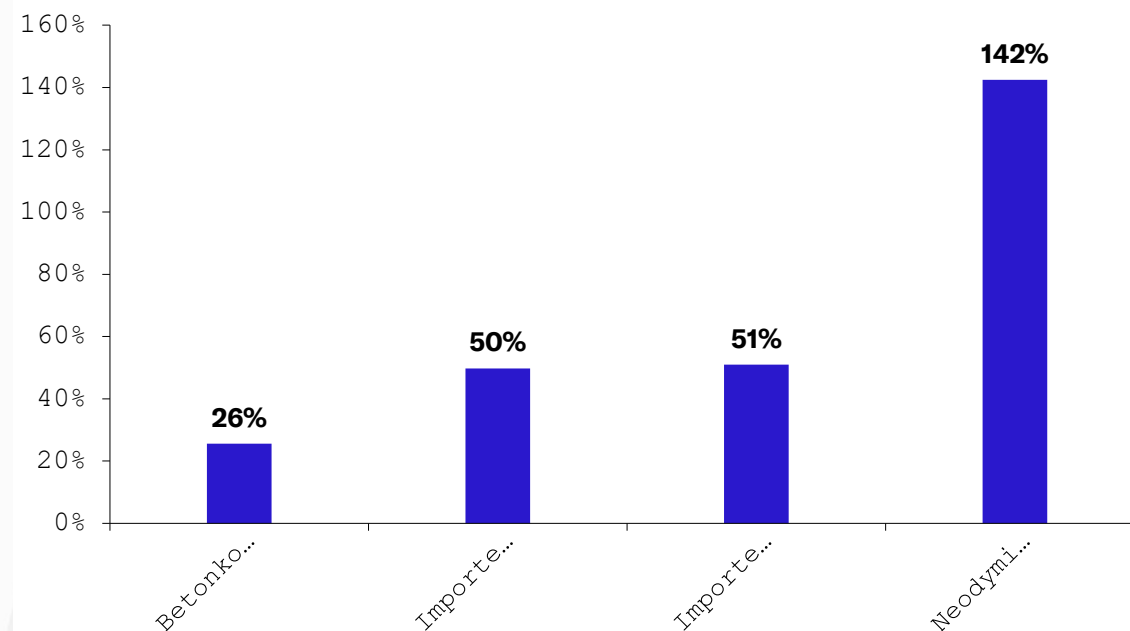
3. Aflysning af åben-dør presser både udviklere og leverandører

Med (udelukkende) udbud vil forsyningskæderne blive presset i 2030

Kilde: Energistyrelsen (Klimafremskrivning 2023)

Stigning i materialeomkostninger fra 2019 til 2022

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Danmarks Statistik.

4. Udgør åben-dør statsstøtte?

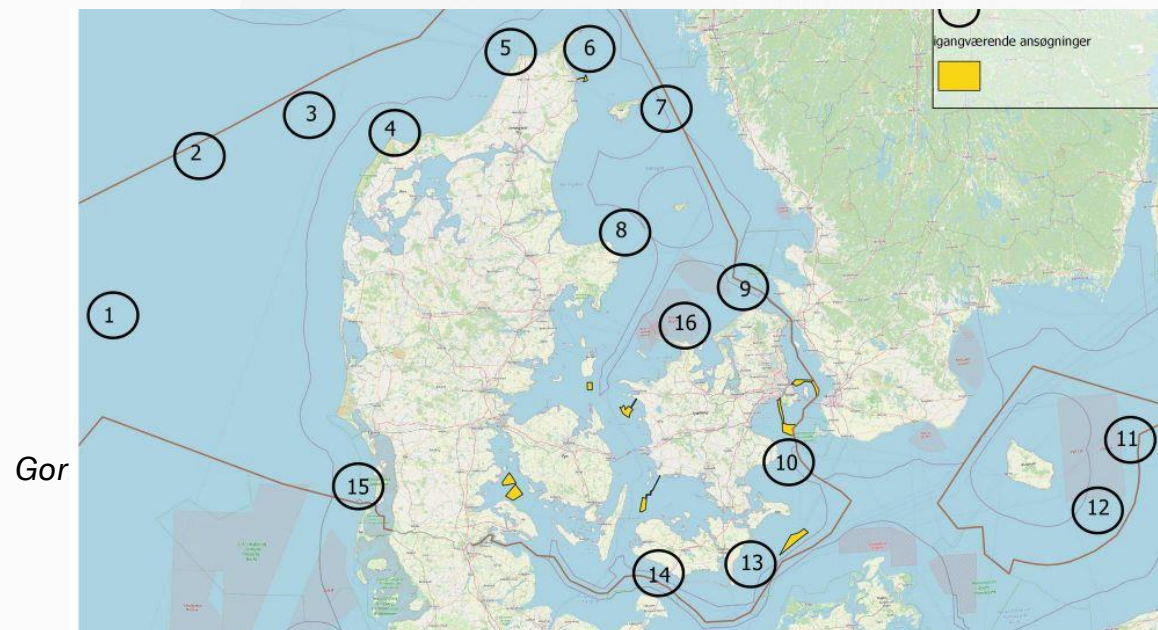
- Energistyrelsen satte åben-dør på pause med argument om, at ordningen kan udgøre ulovlig statsstøtte
- Den juridiske vurdering heraf er dog tvivlsom. Advokathuset Gorissen Federspiel har bl.a. sat spørgsmålstegn ved, om åben-dør ordningen kan siges at være selektiv og indebære et fordelselement
- Har havbunden selvstændig økonomisk værdi? Kommissionen har f.eks. tidligere vurderet, at vederlagsfri tildeling af havbunden i forbindelse med Femernbælt-projektet ikke udgjorde statsstøtte
- Der er ikke lavet en økonomisk analyse, der estimerer en økonomisk værdi af havbunden

...men mere overordnet kan det spørgsmål måske rejses, om åben dør-ordningen savner nogle af de karakteristika, der normalt er kendetegnende for selektive fordele, hvilket også kan være en forklaring på, at spørgsmålet om statsstøtte ikke har været rejst i de første 24 år af ordningens levetid.

Gorissen Federspiel i et åbent notat fra 9. marts 2023

5. Genåbn åben-dør ordningen

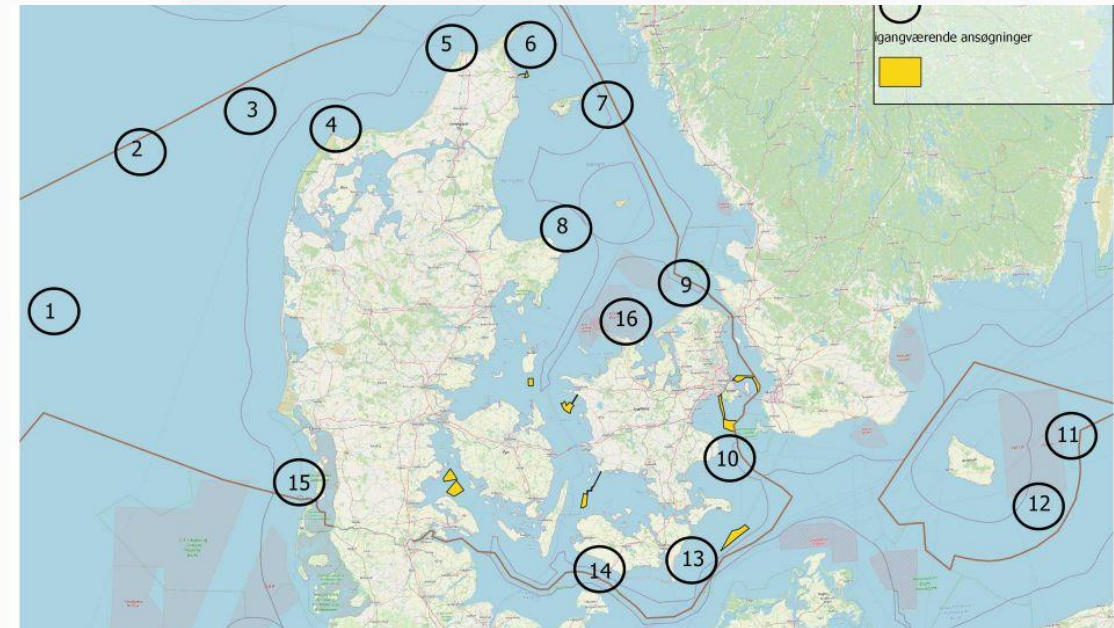
- Usikker juridisk vurdering bør ikke sætte den grønne omstilling i stå og give højere elregninger til danskerne.
- Genåbn for alle de kyst-nære projekter, og lad vanlig myndighedsbehandling afgøre hvad der kan få tilladelse.
- Søg løsning eller notifikation for ordningen for projekter langt fra kysten, såfremt der vurderes at være en statsstøtteudfordring.
- Derefter og parallelt udarbejdes ny udbudsmodel til supplerende af åben-dør ordningen.

6. Ny udbudsmodel til supplement til udbud

Statslige udbud som supplement til åben-dør. Udbuddene bør bygges op om følgende elementer:

- Samme hastighed som ÅD (4GW i 2027)
- Samme mængde som ÅD, dvs. udbyd arealer og ikke GW
- To-sidet CfD-model
- Kriterier for bæredygtighed som fx LCA, genanvendelighed, sociale klausuler, cybersikkerhed

---

DANSK ERHVERV

BRUG HANDLEKRAFTEN

Ulrich Bang

+45 21579417

uba@danskerhverv.dk

 [@ulrichbang](https://twitter.com/ulrichbang)

DANSK
ERHVERV

